

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Професійний розвиток педагога

*Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
"СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ",
присвяченої 75-річчю
Рівненського державного гуманітарного університету
26-27 листопада 2015 року*

Рівне
Видавець О.Зень
2015

УДК 373.3.011.3-051:005.336.5

ББК 74.204.2

П- 84

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 15 від 26 листопада 2015 р.)

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук., професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Поніманська Тамара Іллівна** – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Сілков Валерій Васильович** – кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету РДГУ;
- Колупаєва Тетяна Євстафіївна** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедрою педагогіки початкової освіти РДГУ;
- Бричок Борис Павлович** – кандидат педагогічних наук, професор;
- Шевців Зоя Михайлівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Бричок Світлана Борисівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Яковишина Тетяна В'ячеславівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Боровець Олена Віталіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Гудовсек Оксана Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Міщеня Оксана Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент.
- Веремчук Алла Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;

Рецензенти:

- Невмержицька Олена Василівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної та дошкільної педагогіки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету

Професійний розвиток педагога. Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції “Сучасний вчитель початкових класів: досвід та перспективи”, присвяченої 75-річчю – Рівне: О.Зень, 2015.- 182 с.

ISBN 978-617-601-142-2

У матеріалах II науково-практичної інтернет-конференції подаються статті викладачів та студентів Рівненських вищих навчальних закладів, статті та конспекти навчальних занять вчителів загальноосвітніх шкіл. Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки.

Матеріали розраховані на викладачів, вчителів та студентів психолого-педагогічних спеціальностей.

*За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей.
Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.*

ISBN 978-617-601-142-2

© Автори статей, 2015

Покладіть руку на діафрагму, зробіть нешумний вдих носиком і на 1, 2, 3 - видихаємо повітря.

- Познайомимося зі словами, які нам будуть зустрічатись у казці.

1) Прочитаємо 1-й стовпчик «луною» - підготували пальчики для стеження.

2) Ще раз прочитаємо ці слова хором.

3) А тепер допоможемо мавпочці спуститися разом з нами. *Поставте пальчик на 1-ше слово, зробіть нешумний вдих носиком. (Читаємо).*

- Кому вистачило повітря, підніміть руку?

2 –й стовпчик

1) Читаємо «луною» за вчителем.

2) Читають слова хлопці, а дівчатка стежать.

3) Дівчатка допоможуть ведмедику спуститися, а хлопці стежать.

Ставимо пальчик на 1-ше слово, робимо нешумний вдих носиком. Читаємо.

Вистачило повітря? Молодці.

4) Хто спробує сам спустити ведмедика? Всі стежать.

Ставимо пальчик на 1-ше слово, руку кладемо на діафрагму, робимо нешумний вдих носиком. Читаємо.

- Вистачило повітря? Молодець.

Ось ми і готові познайомитися з казкою. Будьте уважні, щоб дати відповідь на запитання:

Що придумав Мудрець?

Отож, слухаємо диктора, читаємо очима, а пальчиком стежимо.

- Як ви думаете, яка це пісенька? Хочете заспівати?

9. Фізкультхвилинка

- Що ж придумав Мудрець? (Букви)

- Що вирішив зробити Мудрець з буквами? (Розмістити їх в певному порядку)?

А зараз дамо відповідь на запитання Питайлика.

Що називають алфавітом?

Поставили пальчик на завдання 10, слухаємо варіанти відповідей і стежимо. Читаю.

- Яка відповідь правильна? Прочитайте її хором.

- Обведіть ручкою варіант правильної відповіді.

- Діти, чи всі літери у казці вели себе чемно? (Ні, буква Я)

- І що з нею вчинив Мудрець?

- Погляньте на будиночок міста Алфавіт.

- Знайдіть цю літеру. Покажіть її віконечку у будиночку.

- Давайте засвіtimo світло у її віконечку.

- А зараз прочитаємо слова, які починаються літерою Я Розглянемо малюнки.

- Що намальовано на 1-му малюнку? А де ми вже сьогодні бачили ялинку? (У презентації)

- Як підписаний 1-й малюнок - прочитаємо разом, саджаючи слово у човник.

- Чому слово написано з великої літери? (Це речення)

- Що стоїть в кінці речення? (Крапка)

Прочитає друге речення, а ви стежите пальчиком.

- Чому ви думаете, що це речення?

(Речення пишеться з великої літер, в кінці ставиться крапка та речення виражає закінчену думку)

Заштрихуйте яблуко ручкою за напрямом стрілки.

V. Підсумок уроку.

- Чи сподобавсь вам урок?

- Що ми називаємо алфавітом?

(Букви, розташовані в певному порядку)

- Як по-іншому можна назвати алфавіт? (Абетка, азбука)

- Яке прислів'я про книгу ми вивчили?

(Книжка – маленьке віконце, а крізь нього весь світ видно)

Діти, як багато ми зробили, багато навчилися, а все тому, що ви старанні діти, справжні школярі. Разом в школі ми навчимося ... Краще, давайте послухаємо чого нас вчать у школі.

Пісня « Вчать у школі».

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СЮЖЕТНИХ РОЗПОВІДЕЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Літковець Олена Дмитрівна,

старший викладач,

кафедра теорії та методики професійної освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет

Актуальність та постановка проблеми. Методика викладання трудового навчання в початковій школі передбачає вирішення наступних завдань: формування в учнів технічного мислення; професійна орієнтація для вибору майбутньої професії; формування уявлень учнів про природні процеси і явища; формування умінь конструювання, моделювання; виховання почуття прекрасного; виховання вміння творити прекрасне; розвиток практичних умінь; виховання акуратності, старанності, педантичності, вміння організовувати свою роботу та ін. Умовою з засвоєння перелічених формувань є правильність підбраного методу навчання самим же вчителем. Саме методи налаштовують учителя на виховання всебічно розвинених людей, які б мали широку освіту й свідомо використовували свої знання і здібності. Особливої уваги заслуговують методи, що потребують від учнів свідомого підходу, активності, самостійності й творчості у навчально-пізнавальній діяльності. Зокрема, з огляду на сучасний стан науки та нові напрямки роботи зі школярами в процесі трудового навчання, не можна оминати словесні методи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі використання методів навчання висвітлені сучасними педагогами України та Росії: Ю. Бабанським, В. Буряком, М. Вашуленком, Г. Ващенком, В. Євдокимовим, Т. Ільїною, А. Макаренком, Л. Нечепоренко, П. Підкасистим, І. Підласим, З. Сіндовою, М. Скаткіним, В. Сухомлинським, Н. Щокіною та ін.

Проблемам оптимального застосування усного викладу - розповіді, розробки бесід творчого, евристичного характеру в шкільній практиці присвячено монографічні праці та наукові статті вчених А. Алексюка, Ю. Бельчикова, А. Болтунова, Я. Бурлаки, К. Делікатного, Л. Зоріної, В. Лозової, О. Савченко, Г. Троцько та ін. Незважаючи на те, що широке коло проблем спілкування вчителя та учня на уроці вже вивчалось, певні елементи з них залишилися поза увагою дослідників.

Мета даної статті полягає у висвітленні методики використання сюжетних розповідей на уроках трудового навчання в початкових класах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Словесні методи (бесіда, розповідь і пояснення) є найбільш розповсюдженими в практиці трудового навчання. Розкриємо більш детально один з них.

Розповідь - метод усного викладу матеріалу, який носить й або розповідний характер, відзначається науковістю, логічною послідовністю, образністю повідомлення учнями відомостей теоретичного або практичного характеру [3].

В початкових класах розповідь учителя спирається на раніш набуті учнями знання, систематизує уявлення і поняття дітей про відомі об'єкти, навчає їх застосуванню знань на практиці. Враховуючи вікові особливості учнів, на нашу думку доцільно використовувати на уроках трудового навчання сюжетну розповідь.

Сюжетна розповідь – це детальне емоційне оповідання, яке має певний сюжет, що має заохочувальних проблемний характер. В основі розповіді, як правило, лежить конфліктна ситуація, яка розгортається у відповідності з сюжетною схемою подій і вчинків героїв [1].

Істотним аспектом прагматики сюжетної розповіді є її манера, яка обумовлена конкретною особою, до якої звернена розповідь, і загальною стратегією мовця, яка визначається комунікативним наміром (розвеселити, розжалобити, показати комізм чи трагізм ситуації). Загальна стратегія визначає вибір тієї чи іншої тональності в лексиці.

В стислій формі потрібно відмітити найважливіші риси розповіді:

- 1) неофіційний товариський характер відносин між комунікантами;
- 2) багатослівність, поширеність з вдаванням в деталі;
- 3) невимушеність мовлення;
- 4) пресупозиція про попереднє знання об'єкта розповіді;
- 5) неспонтанність мовлення [2].

Розглянемо приклади використання сюжетних розповідей на уроках трудового навчання.

1. При ознайомленні учнів з професіями вчитель на етапі вивчення нового матеріалу розказує казку «Професії поросяти».

Порося лежало на підлозі та мріяло про свою професію. Воно поглядало на портрет дідуся, який був моряком та плавав на пароплаві.

Тато працював машиністом та перевозив пасажирів на поїзді.

Мама у нього — перукар. Вона робить зачіски на пухнастих хвостиках папузі, індику, гусці, курці.

Але порося хотіло обрати іншу професію.

«Пастух пасе корів; пасічник доглядає за бджолами; листоноша носить листи; піаніст грає на піаніно; артист виступає у театрі; співець співає пісні; тесляр робить із деревини вікна, рами, столи; швець шиє пальто, сукні, хустинки. Але це мені не підходить,— міркувало порося.— Я дуже люблю поїсти. Стану краще пекарем! Напечу на свято пиріжків, тістечок, печива. Ні, кухарем все ж краще! Приготую смачні пельмені, плов, борщ, картоплю та пригощу своїх гостей. Отак, я, мабуть, і вирішу!»

Після розповіді, вчитель ставить запитання.

— Скажіть, яку ж професію обрало собі порося? Чому?

— А про які професії ви почули в казці?

— Ким працює тато поросятка? А ким — мама?

— Ким ви хочете працювати?

— Давайте створимо аплікацію «Моя майбутня професія».

2. При вивченні теми «Робота з пластиліну» на етапі практичної роботи, можна використати сюжетну розповідь з проблемними запитаннями.

— До нас сьогодні на урок завітав ведмедик. Але він прийшов не з порожніми руками, а з торбинкою. Щоб дізнатися, що в ній знаходиться, вам потрібно відгадати загадки. (під час загадування загадок, учитель одночасно дістає з торбинки муляжі овочів, аналізуючи їх форму)

1. Довгий, зелений – добрий солений,

Добрий і сирий – хто він такий? (огірок).

2. В червоній хатинці 100 братів, один на другого схожий. (помідор)

3. Повна хата горобців, та нікуди вилетіти. (баклажан)

4. Сидить баба у коморі, а коса її надворі. (морква)

5. Сам червоний, а чуб зелений. (буряк).

— Молодці діти, відгадали що в торбинці лежить. Але ж ведмедик назад в свою лісову домівку, тож давайте і ми гостинців приготуємо лісовим мешканцям.

Розглянувши методику використання сюжетних розповідей на уроках трудового навчання, можемо стверджувати, що умовою ефективності методу як форми навчальної роботи можна вважати взаємозв'язані і взаємодоповнюючі демократичний та альтруїстичний стилі спілкування, які передбачають потребу в мотивації кожного школяра до пізнання та практичної діяльності, здатності до розуміння їхнього внутрішнього світу, розумне співвідношення вимогливості і доброзичливості, уміння встановлювати психологічний контакт на заняттях тощо.

Порівняння даних констатувального етапу з даними, отриманими на контрольному етапі показує, що кількість дітей з низьким рівнем сформованості пізнавального інтересу зменшилася до 0, на 15% збільшилася кількість дітей, що мали середній рівень сформованості пізнавального інтересу. За рахунок зменшення кількості низького рівня сформованості пізнавального інтересу на 10% збільшилася кількість учнів, що показали високий рівень сформованості пізнавального

інтересу. У цілому, це доводить, що методика використання сюжетних розповідей на етапі формувального етапу експерименту виявилася ефективною для підвищення рівня сформованості пізнавального інтересу в учнів початкових класів.

Висновки. Отже, використання сюжетних розповідей на уроках трудового навчання сприяє розвитку пізнавального інтересу у молодшого школяра - як мотиваційному процесу, що сприяють потребі, бажанню і внутрішньому переконанню учня в необхідності творчого пізнання та практичної діяльності.

Ефективність уроків трудового навчання в багатьох випадках визначається тим, наскільки правильно вибрані учителем методи навчання. У процесі практичної діяльності в учнів формується світогляд, розвиваються їх пізнавальні здібності, розумові і фізичні сили та здібності, розширюється загальний кругозір, що є передумовою підготовки до життя.

Список використаних джерел

1. Борецький А.А. Активність у пізнанні / А.А. Борецький// Початкова школа. – 2006. - №9. – С. 2-3.
2. Глобчак В. Особистісно-орієнтоване навчання і виховання молодших школярів на уроках праці у початковій ланці / В. Глобчак // Рідна школа - 2004. - №4 – С.19-20.
3. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи./ О.Я.Савченко - К.: Генеза, 2002. - 366 с.

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ НА ПОДОЛАННЯ МОВЛЕННЄВИХ НЕДОЛІКІВ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Маркопольська Іванна Володимирівна,

студентка 5 курсу,

спеціальність 7.01010201 «Початкова освіта»

Рівненський державний гуманітарний університет

Постановка проблеми. Мова - невичерпне джерело розумового розвитку дитини. Без розвиненого мовлення дитина не здобуде міцних і ґрунтовних знань із основ наук, не зможе цілісно і гармонійно розвиватися.

В умовах національного та соціально-культурного відтворення, становлення державності та демократизації суспільства, відродження інтелектуального та духовного потенціалу громадян України, розширення сфер функціонування української мови як державної особливої ваги набуває культура усного мовлення – найважливішого засобу спілкування, виховання і всебічного розвитку особистості. Відповідно до сучасних потреб прийнято ряд документів, які визначають шляхи реалізації наскрізного завдання в галузі мовної освіти. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, окреслюючи перспективи подальшого вдосконалення навчально-виховного процесу, наголошує на тому, що “освіта сприяє формуванню високої мовної культури та мовної компетентності громадян, поваги до державної мови” [4, с. 5]. Відтак, особливої значущості набуває робота, спрямована на подолання недоліків у мовленні учнів, починаючи з початкової ланки загальноосвітньої школи, оскільки набуті в молодшому шкільному віці лінгвістичні знання та мовленнєві вміння стають підґрунтям комунікативної досконалості та нормативності мовлення.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблема подолання недоліків у мовленні завжди була у центрі посиленої уваги вітчизняних лінгвістів і методистів (Н.Д.Бабич, І.К.Білодід, О.М.Біляєв, С.Я.Єрмоленко, М.А.Жовтобрюх, А.П.Каніщенко, А.П.Коваль, Л.І.Мацько, М.І.Пентилюк, М.М.Пилинський, В.М.Русанівський та ін.). Вченими визначено питання мовної культури людини та суспільства, теорії мовної норми, комунікативні якості культури мовлення, психологічний та психолінгвістичний аспекти формування та особливостей усномовленнєвих висловлювань, які досліджували Л.С.Виготський, М.І.Жинкін, І.О.Зимня, О.О.Леонтєв, С.Л.Рубінштейн, І.О.Синиця та ін. Окремі аспекти розвитку мовленнєвих недоліків школярів початкової ланки знаходимо, аналізуючи дослідження методичного характеру: становлення і розвитку орфоепічних норм мовлення молодших школярів (М.Л.Микитин), прийому вироблення у дітей навичок україномовного етикету (Р.М.Миронюк), формування орфографічних норм української мови у молодших школярів (Р.І.Черновол-Ткаченко).

Особливої актуальності ця проблема набуває стосовно навчання дітей, яким притаманні певні мовленнєві вади, що зумовлюють серйозні утруднення в опануванні основними програмовими навчальними дисциплінами та викликають значну кількість помилок на письмі (А.А.Колупаєва, О.М.Корнєв, Р.С.Левіна, Н.О.Нікашина, І.М.Садовникова, Л.Ф.Спірова, В.В.Тарасун, А.В.Ястребова та ін.). Прояв мовленнєвих дефектів у поєднанні з двомовним середовищем – гостра проблема загальноосвітніх національних шкіл. Так, С.І.Дорошенком розглянуто розвиток мовлення молодших школярів як загальна проблема. Розвитку мовлення як найважливішої умови успішного навчання молодших школярів присвячено працю В.І.Ковальнової. Психологічні аспекти словникового розвитку молодших школярів визначено Ю.З.Гільбухом, психологію усного мовлення учнів початкових класів описано І.О.Синицею.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у визначенні провідних напрямів пропедевтики подолання недоліків у мовленні учнів початкових класів .

Для дослідження мети нами вирішувалися наступні **завдання**:

- вивчити стан проблеми пропедевтико-корекційного навчання молодших школярів у психолого-педагогічній та спеціальній літературі і визначити основні напрями його забезпечення;
- проаналізувати мовленнєве оточення й особливості спілкування учнів експериментальних шкіл;
- вивчити стан їхнього усного мовлення і письма;
- виявити поширеність і типологію різновидів недоліків (усних і писемних) у початкових класах.

Виклад основного матеріалу. Повноцінність і краса висловленої думки характеризується образністю і виразністю, емоційністю та інтонаційною насиченістю. Відсутність таких характеристик у мовленні чи наявність певних вад у цьому робить його бідним, невиразним і непереконливим. Процеси формування усного і писемного мовлення якісно відмінні, хоча деякі їх структурні елементи збігаються. Саме цим і пояснюється взаємовплив двох видів мовлення.

Однією з важливих ознак усного мовлення, яка виявляє постійний вплив на формування навичок орфографічного письма, є вимовна навичка. Відомо, що вимова здійснює різний за своїм характером і ефективністю вплив на становлення навичок грамотного письма. Цей вплив зумовлений, по-перше якістю вимовних навичок учня (їх відповідністю орфоепічним нормам, що функціонують у даній мові), а по-друге, - характером співвідношень між орфоепічними та орфографічними нормами.

З М І С Т

Колупасва Тетяна Євстафіївна ПЕРЕДМОВА	3
---	----------

СЕКЦІЯ 1

ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Бісовецька Людмила Андріївна ВИВЧЕННЯ МОРФЕМІКИ І СЛОВОТВОРУ В УМОВАХ НОВОЇ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	4
Бричок Світлана Борисівна РОЗВИТОК МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В КОНТЕКСТІ ІДЕЙ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО	6
Галушко Марія Олександрівна ПРОБЛЕМА ХРИСТИЯНСЬКИХ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДУМЦІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧ. ХХ СТ.	8
Гисюк Наталія Володимирівна, Кривко Валентина Григорівна ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ	10
Гончарук Оксана Вікторівна КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	12
Гудовсек Оксана Анатоліївна ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	13
Добринська Вікторія Вікторівна РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	15
Зінчук Катерина Степанівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ БІОГРАФІЇ ПИСЬМЕННИКА ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ІНТЕРЕСУ ДО ЙОГО ТВОРІВ У КОНТЕКСТІ УРОКУ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	16
Іванова Лідія Іванівна КОМУНІКАТИВНО ЗОРІЄНТОВАНІ ПІДХОДИ У ПРОВЕДЕННІ СУЧАСНОГО УРОКУ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	18
Кадепська Галина Михайлівна ІСТОРІЯ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ	20
Кіях Марія Миколаївна ОБРАЗ УЧИТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДАХ Я. Ф. ЧЕПІГИ	21
Маліновська Наталія Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У РОБОТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ	23
Махник Оксана Дмитрівна, Галатюк Валентина Михайлівна СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ	25
Міщень Оксана Миколаївна ГРОМАДЯНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СИСТЕМІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ	26
Могилевська Світлана Русланівна ОСВІТА ЯК ГОЛОВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТОЛЕРАНТНОСТІ В СУСПІЛЬСТВІ	28
Невелічук Лариса Петрівна ВИНИКНЕННЯ ПЕДАГОГІКИ ЯК НАУКИ	30
Омельчук Володимир Васильович РОЛЬ БІБЛІЇ У ВИХОВАННІ МОРАЛЬНО-ХРИСТИЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	32
Панасюк Юлія Ігорівна ПРОЦЕС АДАПТАЦІЇ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ ЯК ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	33
Суржук Тетяна Борисівна ФОНЕТИЧНИЙ СЛУХ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ	35
Ткачук Ольга Сергіївна ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКО-ОРФОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА ФОНЕТИЧНІЙ ОСНОВІ	38
Усач Лариса Володимирівна БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ КЛАСИКАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ	39

Федорчук Ірина Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ І ПЕРЕВАГИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ, ЩО НАВЧАЄ ДІТЕЙ ЗА ПРОГРАМОЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»	42
Целковська Любов Костянтинівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	43
Шульгун Марина Віталіївна ЕТИЧНІ ВИМІРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ	45

СЕКЦІЯ 2

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Боровець Олена Віталіївна ФОРМУВАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	48
Бричок Борис Павлович ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	50
Веремчук Алла Петрівна ПРОБЛЕМА АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	51
Гетманчук Надія Олексіївна МОДЕРНІЗАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	53
Захарчук Зоя Олександрівна КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ: ГЕНЕЗИС МОВИ ТА МОВЛЕННЯ	55
Іскра Лілія Віталіївна САМООСВІТА СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	58
Кішканьова Наталія Олександрівна ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	60
Кобець Надія Олександрівна КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ ПРИНЦИП ПОБУДОВИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	62
Колупасева Тетяна Євстафіївна РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТІВ	64
Красовська Ольга Олександрівна, Мекіса Марія Анатоліївна ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	68
Красовська Ольга Олександрівна, Стрілецька Марія Андріївна КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	70
Лисюк Тетяна Миколаївна ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	72
Лук'яник Людмила Василівна ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ БЛИЗЬКОСПОРІДНЕНОГО БІЛІНГВІЗМУ	74
Мельничук Лілія Борисівна МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ ДО КЛАСНОГО КЕРІВНИЦТВА	76
Міськова Наталія Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	78
Романенко Олександра Олександрівна МУЗИКА ЯК ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ КІНЕМАТОГРАФА	79
Сарнавська Оксана В'ячеславівна, Яковишина Тетяна В'ячеславівна СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧИТЕЛІВ	80
Соколюк Олена В'ячеславівна ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	83

Третяк Оксана Миколаївна ДО ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАСАДАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ _____	84
Царук Юлія Михайлівна ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ _____	86
Шевчук Ірина Володимирівна РОЛЬ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	88
Шевчук Тамара Борисівна ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МОВНО-МОВЛЕННСЬОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ _____	90
Шурин Олена Іванівна ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ _____	92

СЕКЦІЯ 3

З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Білоус Тетяна Миколаївна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННСЬКИХ УМІНЬ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ПРИКМЕТНИК» У 3 КЛАСІ _____	94
Гаврилович Мирослава Олегівна СТВОРЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ _____	95
Гарачай Юлія Романівна РОЛЬ ТА МІСЦЕ ЛІТЕРАТУРНОЇ ГРИ В СТРУКТУРІ УРОКУ ЧИТАННЯ _____	97
Головачик Ірина Володимирівна ВИХОВНА ГОДИНА. ТЕМА: "ПРИРОДА – НАШ ДРУГ" _____	99
Головко Валентина Анатоліївна СУТНІСТЬ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	100
Грицюта Олена Анатоліївна, Квятковська Леся Федорівна КОНСПЕКТ УРОКУ ПИСЬМА У 1 КЛАСІ. ТЕМА: ПРАВИЙ ПІВОВАЛ. _____	102
Джурик Світлана Миколаївна АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У 1-4 КЛАСАХ _____	104
Дзядух Тетяна Богданівна РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ _____	105
Дробуш Тетяна Яківна МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЗНАТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ. ПРО СВЯТА НА УРОКАХ «Я У СВІТІ» _____	107
Дьоміна Тетяна Ігорівна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ САМОСВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА _____	109
Іванюк Лариса Василівна, Мусійчук Олена Олександрівна ГРА-ПОДОРОЖ МІСЦЯМИ «СЕМИ ЧУДЕС РІВНЕНЩИНИ» _____	112
Карпінська Валентина Володимирівна АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ _____	114
Козицька Оксана Анатоліївна РОБОТА НАД МЕТАФОРИЧНІСТЮ ТА ФРАЗЕОЛОГІЄЮ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	116
Корзюк Марія Вікторівна РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 1-4 КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ _____	122
Кравчук Юлія Ігорівна ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	123
Кривко Валентина Григорівна, Мартинюк Людмила Іванівна КОНСПЕКТ УРОКУ ЧИТАННЯ У 1 КЛАСІ. ТЕМА: АЗБУКИ ВЧИТЬСЯ ЗАВЖДИ ПРИГОДИТЬСЯ. РОБОТА З ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СКЛАДОВОГО ЧИТАННЯ. КАЗКА ПРО АЛФАВІТ. _____	124
Літковець Олена Дмитрівна МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СЮЖЕТНИХ РОЗПОВІДЕЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ _____	126

Маркопольська Іванна Володимирівна КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ НА ПОДОЛАННЯ МОВЛЕННСВИХ НЕДОЛІКІВ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	128
Мартиненко Світлана Вікторівна КОНСПЕКТ УРОКУ З ЧИТАННЯ 4 КЛАС. ТЕМА: О. ОЛЕСЬ «ЯРОСЛАВ МУДРИЙ», І. КРИП'ЯКЕВИЧ «КНИГА ЗА КНЯЖИХ ЧАСІВ» _____	130
Мельник Марія Володимирівна ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	132
Мосейчук Вікторія Анатоліївна УРОК З «НАВЧАННЯ ГРАМОТИ (ЧИТАННЯ)». 1 КЛАС. ТЕМА. «ЛІТО КРАСНЕЄ МИНУЛО...». ДИТЯЧІ СПОГАДИ ПРО ВІДПОЧИНОК УЛІТКУ. ПРАКТИЧНЕ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ЗІ СЛОВОМ, РЕЧЕННЯМ. СПОСІБ УМОВНОГО ПОЗНАЧЕННЯ РЕЧЕНЬ. _____	133
Мосійчук Галина Анатоліївна ВИХОВНИЙ ЗАХІД. ТЕМА: «СВЯТО КНИГИ» _____	136
Назарчук Галина Анатоліївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	140
Найда Руслана Григорівна ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ УЯВЛЕНЬ ТА ПОНЯТЬ В КУРСІ «Я У СВІТІ» _____	142
Пастернак Ірина Дмитрівна СТИЛІСТИЧНА ВПРАВНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ – НЕОБХІДНА УМОВА ЇХ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ _____	143
Приходько Лариса Миколаївна МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ _____	145
Проконець Людмила Ярославівна З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	147
Пучкова Олена Василівна ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ _____	149
Раджабова Тетяна Миколаївна УРОК МАТЕМАТИКИ В 1 КЛАСІ. ТЕМА: СКЛАД ЧИСЛА 7. ДНІ ТИЖНЯ. ОБЧИСЛЕННЯ ЗНАЧЕНЬ ВИРАЗІВ. _____	152
Сілкова Ельвіра Орестівна, Власюк Марія Василівна ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ РОЗВ'ЯЗУВАТИ СКЛАДЕНІ ТЕКСТОВІ ЗАДАЧІ _____	155
Сілкова Ельвіра Орестівна, Оксенюк Надія Олексіївна ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ _____	157
Слободинюк Ольга Олексіївна СПОСОБИ ЕФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	159
Смик Ольга Василівна РОЗРОБКА ІНТЕГРОВАНОГО УРОКУ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ТА УКРАЇНСЬКОГО ЧИТАННЯ В 4 КЛАСІ «ЗИМОВИЙ ВЕРНІСАЖ» _____	160
Столярчук Віра Юріївна ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАУРОЧНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	165
Суходол Юлія Миколаївна НАУКОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ _____	168
Фірсова Ольга Валеріївна ЕКОЛОГІЧНА ЕСТАФЕТА «МОЄ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ» _____	169
Шуневич Наталія Іванівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ _____	172
Шутяк Володимир Георгійович МОДЕЛЮВАННЯ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ НАБОРІВ КОНСТРУКТОРІВ _____	174

Наукове видання

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

Матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції
"Сучасний вчитель початкових класів:
досвід та перспективи",
присвяченої 75-річчю
Рівненського державного гуманітарного університету

26-27 листопада 2015 року
м.Рівне

Відповідальна за випуск – Колупаєва Т.Є.

Комп'ютерна верстка – Соловей Л.М.

Формат 60x84/8 . Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Ум. друк. арк.. 21,6. Тираж 100 прим.

Видавець О.Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.
пр. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;
тел. 0-362-24-45-09; 0-67-364-07-27;
olegzen@ukr.net

Видруковано: Кафедра педагогіки початкової освіти РДГУ
вул. Остафова, 31, каб. 02, м. Рівне, 33000
тел. 0-362-62-00-84